

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ... ΠΟΙΗΜΑ ΣΤΟ ΓΙΑΝΝΑΚΟΧΩΡΙ

του Γιώργου Αγγελιδάκη
Δημοσιογράφου

Στην κορυφή του Βερμίου σκαρφάλωσε το Γιαννακοχώρι, μετασχηματίζοντας τα προβλήματα του παρελθόντος και του παρόντος του σε μια δυναμική γνώσης και σοφίας, που καταφέρει να σχεδιάσει το μέλλον και να καταστήσει το δημοτικό διαμέρισμα πρότυπο συνεργασίας. Οι κάτοικοί του, άνθρωποι του μόχθου, κοντά στη φύση και στους χαλαρούς ρυθμούς της, με περιορισμένες επιλογές, αποφάσισαν να διανύσουν το «μαραθώνιο» μιας βιβλιοθήκης και να βρεθούν σε λεωφόρο πολιτιστικής ανάπτυξης και δημιουργίας. Για τα παιδιά τους! Για όλους!

Με πρωτοστάτη τον τοπικό πολιτιστικό σύλλογο και εμπνευστή, «υποκινητή» και... εμπροσθοφυλακή το συγχωριανό τους ποιητή Ηλία Τσέχο, είπαν «βιβλιοθήκη» και την έφτιαξαν! Με τη λειτουργική χρήση του παλιού κοινοτικού καταστήματος, μεταμόρφωσαν την εικόνα της περιοχής και κατάφεραν να δώσουν μια νέα ζωντάνια στο Γιαννακοχώρι, μια καινούρια ώθηση στην πολιτιστική, κοινωνική και, ίσως, οικονομική πραγματικότητα του τόπου τους.

Τα εγκαίνια της δανειστικής βιβλιοθήκης του Πολιτιστικού Συλλόγου Γιαννακοχωρίου έγιναν το απόγευμα της Κυριακής 11 Οκτωβρίου, μέσα σ' ένα γιορταστικό κλίμα. Από νωρίς το πρωί όλο το χωριό ήταν στο πόδι, ο καιρός βοήθησε και οι ποικίλες εκδηλώσεις πήραν πανηγυρικό χαρακτήρα. Η λειτουργία της βιβλιοθήκης αποτελεί ακρογωνιαίο μηχανισμό στήριξης τόσο της έρευνας, όσο και της διδασκαλίας και γέμισε ψυχές στο Γιαννακοχώρι. Ο Ηλίας Τσέχος ενέπνευσε τους συγχωριανούς του και κατάφερε να τους κάνει να... γράψουν ποιήματα!

Με χορούς από τοπικούς συλλόγους («Πυρός» Νάουσας και πολιτιστικοί σύλλογοι Γιαν-

Και το όνομα αυτής «βιβλιοθήκη Ηλίας Τσέχος»

νακοχωρίου και Λευκαδίων) μπροστά στο κτίριο της βιβλιοθήκης άνοιξε η αυλαία των εγκαινίων και ακολούθησε αγιασμός.

«Σπουδαία μέρα για το Γιαννακοχώρι» χαρακτήρισε τα εγκαίνια της βιβλιοθήκης η πρόεδρος του τοπικού πολιτιστικού συλλόγου κ. Βούλα Φουδούλη - Παπαδοπούλου. «Ο πολιτιστικός σύλλογος Γιαννακοχωρίου», τόνισε, «στη μεγάλη προσπάθειά του για τον πολιτισμό, δραστηριοποιώντας όλα τα μέλη και τους φίλους του, υλοποιεί σταθερά στόχους και επιδιώξεις του, πρωτοπορώντας και ανατρέποντας δεδομένα».

Οι επίσημοι προσκεκλημένοι εξήραν τις προσπάθειες των ανθρώπων του πολιτιστικού συλλόγου Γιαννακοχωρίου και τους συνεχάρησαν για το εξαιρετικό αποτέλεσμα. Πάνω από 4.500 τόμοι βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων περιμένουν αναγνώστες, μικρούς και μεγάλους, για να τους ταξιδέψουν στη γνώση και την πληροφόρηση.

Ο βουλευτής κ. Τάσος Σιδηρόπουλος σημείωσε ότι τέτοιες προσπάθειες, ιδιαίτερα σε μικρά χωριά, αξίζουν ιδιαίτερης στήριξης, μεγαλύτερης ευαισθησίας και ενδιαφέροντος.

Ο νομάρχης κ. Κώστας Καραπαναγιωτίδης υπογράμμισε ότι το Γιαννακοχώρι έβαλε πολύ ψηλά τον πήχη, αλλά με τις συντονισμένες δράσεις των ανθρώπων του τα κατάφερε και διαβεβαίωσε για τη στήριξη της νομαρχίας. «Πόσα χωριά στην Ελλάδα είχαν ή θα έχουν αυτή την ικανοποίηση, να έχουν ένα φάρο πολιτισμού, μια φωλιά που θα τους δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης στη μάθηση και στη γνώση;», αναρωτήθηκε.

Χαιρετισμό του νομάρχη Πέλλας κ. Μιχάλη Καραμάνη μετέφερε ο αντινομάρχης κ. Χαράλαμπος Παυλίδης, επισημαίνοντας τη συνεχή

μείωση του αριθμού των αναγνωστών στη χώρα μας και το γενικότερο παραγκωνισμό του βιβλίου. Τόνισε την αναγκαιότητα στήριξης του, καθώς και του πολυσήμαντου και πολυδιάστατου ρόλου των βιβλιοθηκών. Για το λόγο αυτό υποσχέθηκε να... συμβάλλει με βιβλία.

Στις πρωτοβουλίες του συλλόγου και στις προσπάθειες δύο χρόνων για τη δημιουργία της βιβλιοθήκης αναφέρθηκε ο δήμαρχος Νάουσας κ. Τάσος Καραμπατζός. Ευχήθηκε δε, να γίνει «καταφύγιο γνώσης και πνεύματος, κυψέλη συνεχούς δημιουργίας».

«Σημαντικότερο» χαρακτήρισε το έργο ο εκπαιδευτικός - ιστορικός κ. Μανώλης Βαλσαμίδης στην ομιλία του, υπογραμμίζοντας τα πολλά μηνύματα που εκπέμπει. «Εδώ...», είπε, «...ο πολιτισμός έχει ρίζες και οφείλει ο τόπος να αποδείξει ότι και σήμερα παραμένει φιλομαθής, φιλόμουσος, καλλιεργημένη γη». Υποστήριξε ότι «δεν λείπουν από τους μικρούς και άσημους τόπους οι δημιουργοί» και πρόσθεσε: «Όταν αγαπήσεις τον τόπο σου τον σώζεις, έλεγαν οι παλιοί. Αυτός ο έρωτας γεννάει οράματα, ιδέες, θέληση, ευρηματικότητα, ικανότητες, δημιουργία». Σημείωσε ότι «το έργο αυτό έτυχε

Η Αυλαία ανοίγει...

ήδη της κοινωνικής αποδοχής, γιατί έχει χρησιμότητα, έχει προοπτική, προσβλέπει σε ανοίγματα στο χώρο της παιδείας των νέων, αλλά και της διά βίου μάθησης». «... Αγαπητοί φίλοι από το Γιαννακοχώρι. Χαιρετίζοντας την προσπάθειά σας, εύχομαι ατέρμονα λειτουργία της βιβλιοθήκης, που εγκαινιάζουμε σήμερα, για την προαγωγή του τόπου και την εξυπηρέτηση, ανάπτυξη, ανάδειξη και ολοκλήρωση πνευματικών ανθρώπων, αληθινών προσωπικοτήτων, που θα τιμήσουν τον τόπο.

Τα λόγια αυτά ακούγονται βαρύγδουπα. Πάντως, δεν είναι ουτοπικά, ούτε απλά οπτιμιστικό γαρνίρισμα του λόγου. Θα φέρω παραδείγματα: Ένα παιδί, που η οικογένειά του ξεκίνησε από την Αγία Φωτεινή, λίγο πάνω από μας, έχτισε τη βιβλιοθήκη της Νάουσας. Και ένα άλλο παιδί, από το Γραμματικό, έγινε πατριάρχης στην Κωνσταντινούπολη, σε χρόνια δύσκολα. Μια και μιλάμε για βιβλιοθήκες και παιδιά, επιτρέψτε μου να αναφερθώ σε δυο ακόμα περιπτώσεις: Ένα παιδί από την Κοζάνη, ο Θεόδωρος - Γεώργιος Καραγιάννης, διέπρεψε στη Βιέννη και διετέλεσε υποδιευθυντής της αυτοκρατορικής βιβλιοθήκης, βουλευτής, καθηγητής πανεπιστημίου και πρόεδρος της ακαδημίας της Βιέννης. Αλλά και στα καινούρια χρόνια, ένα παιδί, που γεννήθηκε στη Νάουσα, ο καθηγητής του Α.Π.Θ., Ν. Ζαχαρόπουλος, σύμβουλος του υπουργού παιδείας κ. Αρσένη, διευθυντής των εθνικών βιβλιοθηκών Ελλάδος, έδωσε φτερά στην ανάπτυξη βιβλιοθηκών σε πόλεις και σχολεία της ελληνικής επικράτειας και του απόδημου ελληνισμού. Για να πάμε πάλι πίσω και σε σχέση με την εδώ βιβλιοθήκη, ακούστε τι

βρήκα γραμμένο πριν από 103 χρόνια: Διαρκούς Αντιπροσωπείας συνεδρία της 28ης Μαρτίου 1907. Απόφαση 6η. Εκ των εν τη ιερά εκκλησία του Αγίου Μηνά ή και άλλης εκκλησίας ιερών βιβλίων να δοθώσι τα περισσεύοντα τη εκκλησία του χωρίου Γιαννάκ(όβ)ου. Σήμερα συνεχίζουμε τη σπορά. Η καρποφορία, θα έλθει με την ώρα της. Το εύχομαι από καρδιάς. Συγχαρητήρια σε όλους. Σ' αυτούς που είχαν την ιδέα, στον πολιτιστικό σύλλογο Γιαννακοχωρίου, σ' αυτούς, που βοήθησαν στην υλοποίησή της, σ' αυτούς, που θα την στηρίξουν στο μέλλον».

Η Γιαννακοχωρίτισσα φιλόλογος -ιστορικός κ. Δωροθέα Ανθοπούλου, που πλούτισε τη βιβλιοθήκη με τη δωρεά σπάνιων βιβλίων, στο χαιρετισμό της, ανέφερε: «Σε εποχές αντιπνευματικές και σε περιβάλλον ανταγωνιστικό για το βιβλίο, εξαιτίας της ανάπτυξης της τεχνολογίας, η ίδρυση και λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης, είναι, πράγματι, πολιτιστικό γεγονός. Τα τελευταία χρόνια διαπιστώνεται υστέρηση στους δείκτες αναγνωσιμότητας, κυρίως στη νεολαία. Σ' αυτούς πρέπει να εμπνεύσουμε την αγάπη για το βιβλίο, ώστε να γίνουν χρήστες τους. Αρκεί να συνειδητοποιήσουν ότι τα οφέλη από τη μελέτη είναι πολλαπλά. Γιατί τα βιβλία είναι βιώματα. Μ' αυτά μακραίνουμε τη

Πλήθος κόσμου στην υπαίθρια έκθεση

ζωή μας και μέσα απ' αυτά ζούμε πολλές ζωές. Μας οδηγούν σε ταξίδια μαγικά, αναπτύσσουν τις γνώσεις μας, καλλιεργούν τη γλώσσα μας, βαθαίνουν το συναισθηματικό μας κόσμο. Χάρη σ' αυτά γνωρίζουμε άγνωστες πλευρές του εαυτού μας. Ας μην ξεχνάμε ότι τα βιβλία είναι ζωντανοί οργανισμοί. Γεννιούνται και πεθαίνουν. Έχουν ψυχή, έχουν φωνή. Γεννούν συναισθήματα και ενεργοποιούν τις αισθήσεις μας. Στη διαδικασία της ανάγνωσης συμμετέχουν η όραση, η ακοή, η αφή, η οσμή (εξάισια η οσμή του χαρτιού που έχει παλιώσει). Τα βιβλία αφηγούνται, διδάσκουν, συντροφεύουν. Είναι, δηλαδή, οι παππούδες μας, οι γιαγιάδες μας, τα παιδιά μας, οι φίλοι μας. Τα βιβλία μιλάνε. Θέλουν κάτι να μας πουν. Ας σκύψουμε απάνω τους να τα αφουγκραστούμε».

Η πρόεδρος του συλλόγου ανακοίνωσε την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου να ονομαστεί η βιβλιοθήκη «Ηλίας Τσέχος», σε ένδειξη τιμής για τη μέγιστη συμβολή του Γιαννακοχωρίτη ποιητή στην ίδρυση και λειτουργία της βιβλιοθήκης. Την ίδια στιγμή έγινε και η αποκάλυψη της πινακίδας της βιβλιοθήκης. Μεταξύ, άλλων, είπε: «Σήμερα, 11 Οκτωβρίου 2009, είναι μια σπουδαία μέρα για το Γιαννακοχώρι. Είμαστε όλοι εδώ για να εγκαινιάσουμε τη βιβλιοθήκη του πολιτιστικού συλλόγου Γιαννακοχωρίου, στη μεγάλη προσπάθειά του για τον πολιτισμό. Σας καλωσορίζουμε στο δημοτικό διαμέρισμά μας, σας ευχαριστούμε θερμά που μας τιμάτε με την παρουσία σας και είμαστε ευτυχείς, περήφανοι για την επίτευξη του στόχου μας, της ίδρυσης της βιβλιοθήκης, ανοιχτή για όλους και, κυρίως, για τα παιδιά μας. Θα έχουν πλάι τους έναν πυρήνα πολιτισμού, αναπτύσσοντας γνώσεις, που είμαστε βέβαιοι ότι θα οδηγήσουν σε ανταλλαγές απόψεων και ιδε-

ών. «Όταν οι άνθρωποι γίνουν θεοί, τα βιβλία θα είναι η κατοικία τους», λέει ο Ηλίας Τσέχος. Αγαπητοί καλεσμένοι, το διοικητικό συμβούλιο του συλλόγου μας αποφάσισε σήμερα να τιμήσει έναν άνθρωπο, που πρόσφερε τα μέγιστα στην ίδρυση της βιβλιοθήκης και στη διοργάνωση της σημερινής εκδήλωσης. Έναν άνθρωπο, που, πριν προλάβουμε να ζητήσουμε τη βοήθειά του, μας την πρόσφερε απλόχερα. Έναν άνθρωπο, που αγαπά το βιβλίο, τις τέχνες και τα γράμματα. Ήρεμος, αγαπητός, ακούραστος, έστησε τη βιβλιοθήκη, καταχωρώντας 4.500 τόμους βιβλίων, περιοδικών και εφημερίδων. Ένας Γιαννακοχωρίτης ποιητής, που γράφει μ' έναν ιδιαίτερα δικό του τρόπο, άρα μοναδικό... Και αυτός, βέβαια, δεν είναι άλλος από τον Ηλία τον Τσέχο, τον δικό μας Ηλία. Και επειδή ο πολιτιστικός μας σύλλογος πάντα πρωτοπορεί, θέλει να τιμήσει τον Ηλία σήμερα, ονομάζοντας τη βιβλιοθήκη «βιβλιοθήκη <Ηλίας Τσέχος>». Την επιγραφή φιλοτέχνησε η ζωγράφος Ελένη Ανδρονικίδου. Διάχυτη η χαρά όλων στη σημερινή μέρα. Πολύς κόσμος δίπλα μας. Νομίζουμε ότι έχουμε δώσει το μήνυμα της διάδοσης της ανάγνωσης. «Διασχίζοντας τη χώρα της γλώσσας, τα όνειρα κρατούν βιβλία. Η πραγματικότητα διαβάζει», λέει ο Ηλίας Τσέχος. Σας ευχαριστούμε από καρδιάς».

Ο Ηλίας Τσέχος και τα βιβλία του

«Έχουμε συμβολικά τρομοκρατήσει όλη την αγραιματοσύνη. Νιώθω πως έχω διαβάσει όλα τα βιβλία του κόσμου», είπε, με ιδιαίτερη συγκίνηση, ο ποιητής Ηλίας Τσέχος, που ζούσε μια ξεχωριστή μέρα και, μάλλον, δεν πατούσε στη γη από τη χαρά των βιβλίων, που ζωντάνεψαν στα ράφια «ιδρύοντας τόπους ανάγνωσης». Έκανε λόγο για «μεγάλη στιγμή», για μια «βάπτιση», για ένα «ταξίδι», «ύμνησε» υποκλινόμενος την τόλμη του πολιτιστικού συλλόγου και συγκινημένος πρόσθεσε: ««Λίγο ακόμα/να σηκωθούμε λίγο ψηλότερα...» λέει ο Γιώργος Σεφέρης, ενώ ο Γιάννης Ρίτσος, τον οποίον τιμά όλη η Ελλάδα φέτος, τον τιμούμε κι εμείς, με όση ταπεινοσύνη υπάρχει, γράφει «η αλλαγή μας βασάνιζε πάντα/η αλλαγή η δική μας και των άλλων». Ό,τι συμβαίνει στο Γιαννακοχώρι, να... συμβαίνει σε όλη την επικράτεια. Εγκαινιάστηκε η δανειστική βιβλιοθήκη στο Γιαννακοχώρι Νάουσας, έχοντας 4.500 τόμους με την έναρξή της! Μεγάλη στιγμή. Συμβολικά, τρομάξαμε όλη την αγραιματοσύνη! Υπάρχει τόση ευφορία, ακόμα περισσότερη αφθονία ολόγυρα, ώστε επιχειρώ να πω για τη σημερινή ημέρα μου, μέσα από τα χρώματά της, τις ιδιότητές της, τις ποιήσεις, τους εκλεκτούς καλεσμένους της, τη βάπτιση, πως έχω διαβάσει όλα τα βιβλία του κόσμου... μαζί με τον πολιτιστικό σύλλογο Γιαννακοχωριού πλάι, που υποκλινόμαι στην τόλμη του. *Δε μετρά χρόνο η συγκίνηση / Η νόηση ανυπολόγιστα κοπιάζει / Η όραση στην καλλίστη πεοιπέτεια της*

Εν αρχή η ποίηση

ανάγνωσης / Το ναι δεν είναι όχι στον πολιτισμό / Η ειρήνη δεν είναι πόλεμος / Την πραγματικότητα μας στεγάζει το βιβλίο / Πόσο όλοι μαζί ανθίζουμε / Πως ευδά ο τόπος, η βιβλιοθήκη / Ένα ταξίδι μ' έφερε / Ένα ταξίδι να με πάρει / Ας είναι το βιβλίο / Ποτέ κρυφά δεν έκλαψε / Ο Μαρθώνιος θησαυρός της βιβλιοθήκης μας μόλις αρχίζει «Ηλία Τσέχο». Σας ευχαριστώ όλους...». Τα παρατεταμένα χειροκροτήματα του κόσμου μόλις που κατάφεραν να συγκρατήσουν τα δάκρυα στα υγρά μάτια του. Ακολούθησε η κοπή της κορδέλας των εγκαινίων, από το νομάρχη, το δήμαρχο, τον Ηλία Τσέχο, την πρόεδρο και μέλη της διοίκησης του συλλόγου και ξενάγηση στους χώρους της βιβλιοθήκης. Έχει, μάλιστα, όλες τις προϋποθέσεις να φιλοξενήσει τα μέλη της σχολικής κοινότητας και το αναγνωστικό κοινό και να προάγει τη δια βίου παιδεία.

Αμέσως μετά ο κόσμος είχε την ευκαιρία να δει τις εκθέσεις βιβλίων δημιουργών της Ημαθίας και της Πέλλας, περιοδικών και τοπικού τύπου των δύο νομών, καθώς και παλιών φωτογραφιών του χωριού, που συγκέντρωσαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Προσφέρθηκε πλούσιος μπουφές, τοπικό κρασί και μήλα.

Τις εκδηλώσεις τίμησαν επίσης ο βουλευτής Ημαθίας κ. Άγγελος Τόλκας, η αντινομάρχης Ημαθίας κ. Γεωργία Μπατσαρά, ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου Γιαννακοχωριού κ. Κώστας Παπαδόπουλος, δημοτικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι φορέων και συλλόγων.

Με ποίηση, μουσική, αλλά και χορό γιορτάστηκε, στη συνέχεια, στο φιλόξενο ανοιχτό θεατράκι του δημοτικού διαμερισματος, η «συμφωνία» με τη γνώση. Ο κόσμος κατέκλυσε το χώρο, που αποδείχθηκε πολύ μικρός για να χωρέσει σώματα, χαρές, αγκαλιές και ψυχές.

Η εκδήλωση της... εκδήλωσης ξεκίνησε με ομιλίες από τον πρόεδρο της Πολιτιστικής Εταιρείας Νάουσας «Αναστάσιος Μιχαήλ ο Λόγιος» κ. Αλέξανδρο Οικονό-

Ο πρόεδρος της Πολιτιστικής Εταιρείας Νάουσας «Αναστάσιος Μιχαήλ ο Λόγιος» κ. Αλέξανδρος Οικονόμου.

για το στήσιμο αυτής της βιβλιοθήκης να με καλέσουν να πω δυο λόγια στην πανηγυρική αυτή ημέρα της έναρξης λειτουργίας της στο Γιαννακοχώρι. Η Εταιρεία μας με χαρά ανταποκρίθηκε στην έκκληση των διοργανωτών και ιδιαίτερα του φίλου Ηλία Τσέχου και πρόσφερε στη νέα βιβλιοθήκη μια πλήρη σειρά των εκδόσεων της, μεταξύ των οποίων και σειρά όλων των τευχών της «Νιάουσας», του περιοδικού που εκδίδουμε ανελλιπώς εδώ και τριάντα δύο χρόνια, σειρά που ασφαλώς θα συνεχίσουμε να εμπλουτίζουμε και στο μέλλον.

«Χρειαζόμαστε τις βιβλιοθήκες σήμερα;». Σήμερα που κυριαρχεί ένας μεγάλος προβληματισμός για την υποβάθμιση αλλά και το μέλλον των βιβλιοθηκών που ήδη υπάρχουν, πόσο δε μάλλον για μια καινούργια βιβλιοθήκη και μάλιστα όχι σε κανένα μεγάλο αστικό κέντρο ή περιοχή με εν δυνάμει χρήστες της, όπως μια περιοχή με σχολεία και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, αλλά σ' ένα μικρό ημιορεινό χωριό, που καλά καλά δεν διαθέτει ένα πλήρες δημοτικό σχολείο, ενώ διαθέτει δύο νεκροταφεία! Σήμερα που η ελληνική συγκυρία δεν είναι κα-

μου και την πρόεδρο του Συνδέσμου Φιλολόγων Ημαθίας κ. Ευγενία Καβαλάρη. Ο κ. Οικονόμου ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Πριν απ' όλα θα ήθελα να ευχαριστήσω τους αγαπητούς φίλους που συνέλαβαν την ιδέα και στη συνέχεια ανέλαβαν όλη την εργώδη προσπάθεια

θόλου ευχάριστη σε ότι αφορά στις βιβλιοθήκες αλλά και στα άλλα δημόσια πολιτιστικά ιδρύματα, σήμερα που οι έρευνες και οι στατιστικές διαπιστώνουν ότι ένας στους δύο Έλληνες δεν διαβάζει και το 52% τους δεν έχει επισκεφθεί ποτέ τους οιασδήποτε μορφής βιβλιοθήκη.

Η θετική λοιπόν απάντηση στο ρητορικό ερώτημα αν χρειαζόμαστε τις βιβλιοθήκες σήμερα, θα πρέπει να συνοδεύεται και από κάποια άλλα «ζητούμενα» ώστε αυτές να μπορούν να καλύψουν τις σύγχρονες ανάγκες όσο το δυνατόν καλύτερα. Ιδού μερικές σκόρπιες σκέψεις που προέρχονται και από τη διεθνή εμπειρία: 1. Ανάγκη δημιουργίας συνεταιρικών σχημάτων σε περιφερειακό επίπεδο. Ένα δίκτυο που θα περιλαμβάνει όλες τις βιβλιοθήκες της περιοχής, με στόχο να ενσωματώσει και όλα τα άλλα πολιτιστικά ιδρύματα, αναπτύσσοντας με συμβατικό και ηλεκτρονικό τρόπο υπηρεσίες ψυχαγωγίας, πληροφόρησης, έρευνας και εκπαίδευσης. 2. Διαρκής διάλογος με το κοινό και εξυπηρέτηση των πραγματικών αναγκών του, ιδιαίτερα με την αξιοποίηση του διαδικτύου, αλλά και με την εγκαθίδρυση νέων θεσμών, όπως είναι οι Λέσχες ανάγνωσης. 3. Δημιουργία ευέλικτων και ελκυστικών χώρων που θα «τραβήξουν» το κοινό, που έχει ανάγκες για κοινωνικές επαφές σε δημόσιους χώρους, τους οποίους θέλει να είναι καλαίσθητοι, δυναμικοί και πρωτότυποι. Βέβαια στο θέμα αυτό η βιβλιοθήκη που σήμερα εγκαινιάζουμε ασφαλώς ξεπέρασε τις προσδοκίες μας! 4. Έμφαση στις νέες τεχνολογίες και τις ψηφιακές δράσεις. Οι βιβλιοθήκες οφείλουν να επενδύσουν στις νέες τεχνολογίες και ν' αναπτύξουν υπηρεσίες που θα προσελκύσουν το πιο ζωντανό κομμάτι της κοινωνίας, και θα το βοηθήσουν να εξοικειωθεί με τα θαυμαστά αυτά εργαλεία, καταξιώνοντας ταυτόχρονα την ίδια τους την ύπαρξη. 5. Ανάδειξη της ιδιαιτερότητας κάθε τόπου.

Εξ ορισμού σχεδόν οι βιβλιοθήκες είναι για το ευρύ κοινό οι θεματοφύλακες της γνώσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς, και μάλιστα αυτής που συνδέεται άμεσα με την ξεχωριστή αξία κάθε τόπου. Αυτή η κληρονομιά δεν έχει να κάνει μόνο με υλικό σε έντυπη μορφή, αλλά

αφορά όλες τις εκφάνσεις του κοινωνικού γίγνεσθαι και της ατομικής έκφρασης των πολιτών σε διάφορες μορφές και σχήματα.

Οι βιβλιοθήκες μπορούν να συμβάλουν στην αποτύπωση της ιδιαιτερότητας κάθε περιοχής συμμετέχοντας ενεργά στην τεκμηρίωση γεγονότων πολιτιστικού, κοινωνικού ή οικονομικού χαρακτήρα. Μπορεί σε θεωρητικό επίπεδο οι βιβλιοθήκες να απολαμβάνουν έναν υψηλό βαθμό αξίας και σημασίας, στην πράξη όμως, όπως αυτό προσδιορίζεται από τη χαμηλή χρήση και επισκεψιμότητά τους, η σημασία τους αυτή υποβαθμίζεται συνήθως. Και εδώ είναι το μεγάλο στοίχημα που η μικρή κοινωνία του Γιαννακοχωρίου βάζει με τον εαυτό της: Να κρατήσει ζωντανό αυτό το κύτταρο ζωής που με τόσο μεράκι δημιουργήθηκε εκ του μηδενός και σήμερα της παραδίνεται «δόξη και τιμή», να το αναπτύξει και να το αναδειξει σε κεντρικό χώρο και εργαλείο πολιτιστικής δημιουργίας και έκφρασης, αλλά και αναπόσπαστο σημείο της καθημερινότητας των κατοίκων του χωριού. Και όλοι οι υπόλοιποι, άρχοντες και αρχόμενοι, να στηρίξουν με κάθε τρόπο αυτήν την θαυμαστή πρωτοβουλία των ολίγων και να μην την ξεχάσουν μόλις σβήσουν τα φώτα των εγκαινίων».

Η κεντρική ομιλήτρια κ. Ευγενία Καβαλά-

Η πρόεδρος του Συνδέσμου Φιλολόγων Ημαθίας κ. Ευγενία Καβαλάρη

ρη είπε: «Στο ορεινό Γιαννακοχώρι εγκαινιάζεται σήμερα ένα λιμάνι γνώσης, μια γέφυρα παιδείας, που ενώνει τους ανθρώπους, όχι, όμως, για εμπορευματικές σχέσεις και συναλλαγές, μα για να τους φέρει πιο κοντά στην ουσία του ανθρώπου και του πολιτισμού του. Η βιβλιοθήκη

αποτελεί ένα εγχείρημα γοητευτικό, δημιουργικό και αξιόλογο, που χρειάζεται επιβράβευση και στήριξη, ηθική και υλική. Παρά τον αυξανόμενο ρόλο του διαδικτύου, αναντίρροπα όσο θα υπάρχει πνευματική δημιουργία, θα υπάρχουν βιβλιοθήκες. Και αυτό γιατί η βιβλιοθήκη, ακόμη και μέσα στις νέες συνθήκες, αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για την οργάνωση της πληροφορίας και την εξοικείωση του συνόλου της τοπικής κοινωνίας με τις μεθόδους αναζήτησης, ανάκτησης, οργάνωσης και αξιοποίησής της.

Ο βαθμός επίδρασης της βιβλιοθήκης, τόσο στην καθημερινή ζωή των χρηστών της, όσο και στο σύνολο των δραστηριοτήτων, που αναπτύσσονται στην τοπική κοινωνία, είναι καθοριστικός για την ανάπτυξη και την πρόοδό τους. Γιατί μέσω αυτής επιτυγχάνεται: η πρόσβαση στη γνώση, η παροχή διευρυσμένων υπηρεσιών πληροφόρησης για αξιοποίηση της γνώσης στην πνευματική ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, μα και στην οικονομική, καθώς μπορεί να υποστηρίξει τις πληροφοριακές απαιτήσεις σ' όλους τους τομείς δράσης της κοινωνίας. Η ποσότητα, η ποιότητα και η σπανιότητα των εκδόσεων, που φιλοξενεί η συγκεκριμένη βιβλιοθήκη, επιβεβαιώνει τέτοιου είδους αισιόδοξες εκτιμήσεις. Η ανάγνωση και η προσέγγιση μεγάλων έργων τέχνης και επιστημονικών συγγραμμάτων μεταβάλλουν τη θεώρησή μας για τον κόσμο. Εδώ βρίσκεται η ανατρεπτική δύναμη του βιβλίου και της βιβλιοθήκης, που καθιστά ιδιαίτερα σημαντική τη δημιουργία αυτής της νέας εστίας πολιτισμού στην πλαγιά του Βερμίου.

Δικαιολογημένη επομένως και απαραίτητη η γιορταστική ατμόσφαιρα στη μέθεξη της οποίας μας παρέσυρε όλους, κοινό, ποιητές, συνθέτες και ερμηνευτές, ο εμπυχωτής και εμπνευστής αυτής της προσπάθειας, ο ποιητής Ηλίας Τσέχος. Βλαστός αυτού του τόπου ο Ηλίας, ανέπτυξε μια πολυσχιδή δράση, υπηρετώντας το χορό και τον κινηματογράφο στα χρόνια της ξενιτιάς του στην Αθήνα από το 1976 έως το 2001. Η τέχνη, όμως, της ποίησης βρήκε στο πρόσωπό του έναν άξιο εκφραστή της. Παραφράζοντας στίχους του Μαγιακόβσκι ο Ηλίας Τσέχος «είναι ένας αφοσιωμένος της ζωής / Μένει πάντο-

τε χρεώστης / απέναντι στον κόσμο / πληρώνει πάντα τόκους και υπερημερίες / για τον πόνο των ανθρώπων». Έχει να επιδείξει πλούσια εργογραφία: 'Ερημη Αλήθεια» (Κέδρος, 1978), «Ταγμένα» (Διογένης, 1980), «Δάφνε Πόταμε» (Διογένης, 1981), «Ανθέμια» (Κέδρος, 1982), «Τα πάθη που φοράς» (Θεωρία, 1983), «Φωνές σ' ένα Μουσείο, Απρόοπτη Ύλη, Μύθοι Σγουροί» (Ηριδανός, 1985), «Διώροφο Μέλλον» (Σύγχρονη Εποχή, 1988). Ο τόπος του Ηλία, ο παιδότοπος της αρχικής του εξόδου από τον κλειστό στον ανοιχτό χώρο κι απ' το ελάχιστο στο πολύ, η γη των νερών, γίνεται η πρώτη του ύλη, το προζύμι για το ψωμί της ζωής του, ο χώρος όπου στεγάζει τα όνειρά του. Ο ίδιος συνεχίζει να σκαλίζει τα χώματα, που τον έθρεψαν, να ποτίζει και να κλαδεύει τ' αμπέλια και τις κεραισιές, που φύτρωσαν μέσα του, καθώς έπαιρνε τους σπόρους ο αγέρας και τους έριχνε στις πλαγιές και τα οροπέδια της φύσης του. Για τον Ηλία σημασία δεν έχει ποιος είναι και τι θέλει ο κόσμος μόνο. Σημασία έχει πώς θέλει να 'ναι ο κόσμος και τι του δίνει μέσα απ' την ψυχή του. Εξάλλου, όταν τα ποτάμια κυλάνε μέσα μας, τότε πια έχουμε λόγο κι εμείς για το πώς θα κυλήσουν και σε ποια πέλαγα θα εκβάλουν».

Στη συνέχεια προβλήθηκε το ντοκιμαντέρ του Ηλία Ιωσηφίδη «Ηλίας Τσέχος - Ποιήσεων Περιηγήσεις στη Μίεζα» και αμέσως μετά ένα κομμάτι της σύγχρονης ποιητικής Ελλάδας, επτά ποιητές, ο τιμηθείς «βιβλιοθηκάριος» Ηλίας Τσέχος και οι Κούλα Αδαλόγλου, Γεράσιμος Λουκάτος, Ευτυχία - Αλεξάνδρα Λουκίδου, Γιώργος Μπασδέκης, Βασίλης Παπαγιάννης και Γιάννης Τζανής, διάβασαν ποιήματά τους. Κατά τη διάρκεια της προβολής, αλλά και της απαγγελίας των ποιημάτων οι ανάσες του κόσμου ήταν μετρημένες. Η ποίηση άγγιξε το

αεράκι, που χόρευε με στίχους και το πολυπληθές κοινό απόλαυσε στιγμές πρωτόγνωρες σ' ένα ελκυστικό περιβάλλον, που προκάλεσε μια ιδέα, μια σπουδαία αλλαγή σ' ένα διψασμένο τόπο.

Μελοποιημένα ποιήματα γνωστών ποιητών (ανάμεσά τους και το «Γιαννακοχώρι» του Ηλία Τσέχου) ερμήνευσε ο Τάσος Γκρουσ, που ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του φίλου του ποιητή. Το ίδιο έκανε και η μεγάλη μας τραγουδίστρια Μαρίζα Κωχ, που έτυχε θερμής υποδοχής από το κοινό και του χάρισε μοναδικές στιγμές με την υπέροχη φωνή της. 'Ηρθα για το φίλο μου τον Ηλία» είτε στο κοινό, που την καταχειροκρότησε. Απέδειξε, μάλιστα, ότι τίποτα δεν μπορεί να επισκιάσει το καλλιτεχνικό της μεγαλείο. Μικροί και μεγάλοι τη χάρηκαν και, ιδιαίτερα, τα παιδιά, που την αγκάλιασαν και τραγούδησε μαζί τους παιδικά και παραδοσιακά τραγούδια.

Οι εκδηλώσεις έκλεισαν με λαϊκό γλέντι από την «Κομπανία Γιαννακοχωριού» (Δ. Κοσμίδου, Αρ. Τύπος, Μ. Σιταριδής, Δ. Χριστόπουλος, Δ. Σκεντεριδής, Αντ. Τσακμάκης), μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Και μετά ξημέρωσε... βιβλιοθήκη «Ηλίας Τσέχος»!

Ο Ηλίας Τσέχος με τη φίλη του Μαρίζα Κωχ